

2025-02-26

Saco
Lilla Nygatan 14
111 28 Stockholm
tiina.kangasniemi@saco.se

Remiss: Vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll, SOU 2024:80 (Saco, R 78.24)

Sveriges Psykologförbund har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat betänkande från Socialdepartementet.

Psykologförbundet yttrar sig här endast över förslag till ändring i utlänningslagen rörande anmälningsskyldighet och vilka myndigheter som ska vara skyldiga att lämna uppgifter.

4.6.4 Vilka myndigheter ska vara skyldiga att lämna uppgifter?

Psykologförbundet tillstyrker att hälso- och sjukvården, socialtjänsten och skolan inte ska omfattas av en skyldighet att lämna uppgifter till verkställande myndigheter när de kommer i kontakt med personer som vistas i Sverige utan tillstånd.

Ett krav på informationsskyldighet skulle kraftigt undergräva förtroendet för dessa samhällsfunktioner och i grunden utmana yrkesetiken hos de professioner som arbetar där. Yrkesetiken beskriver värden och principer som yrkesutövaren bör utgå från i förhållande till sin patient, brukare eller elev. De yrkesetiska principerna är utformade för att hjälpa professionerna att hantera intressekonflikter och andra dilemman, och fatta beslut som utgår från exempelvis respekt för individens rättigheter, integritet, transparens, tillit, ansvar och omsorg. En informationsskyldighet skulle också, som utredningen själv framför, medföra att papperslösa avstår från att uppsöka hälso- och sjukvården, att barn går miste om sin rätt till utbildning och att barn inte får tillgång till det skydd som socialtjänsten utgör.

Psykologförbundet anser därutöver att regeringen bör överväga att även undanta Arbetsförmedlingen från informationsskyldigheten. Inte minst legitimerade psykologer på myndigheten arbetar med snarlika uppgifter och under samma ansvar och yrkesetik som de inom hälso- och sjukvården. En vanlig arbetsuppgift för psykologer på Arbetsförmedlingen är exempelvis att göra utvärderingar av arbetssökandes funktionsförmåga. Det förekommer också att man får ta emot arbetssökanden med ångest/depression och självmordstankar.

Med skyldighet för myndigheten att lämna uppgifter finns risk att en arbetssökande som förlorat sitt uppehållstillstånd avstår från att söka hjälp hos psykologen trots stora behov av kvalificerat stöd.

Sveriges Psykologförbund

Ulrika Edwinson
Förbundsdirektör

Per Johansson
Samhällspolitisk strateg